

har vidst meget om det, vil mange alligevel ty til Anne E. Jensens bog, når tiden og teatret – begge dele med europæisk udblik – skal fornemmes under ét.

Finn H. Lauridsen

Arbejderen i fotografiet, redigeret af L. Albeck-Larsen og Eli Rasmussen. (Fremad, 1973). 80 s.

I 100-året for tilblivelsen af den første arbejderbeskyttelseslov i Danmark tog dagbladet *Aktuelt* og *A-pressen* initiativ til en landsindsamling af fotografier med skildringer af arbejderne hverdag og fritid op til omkring 1920. Der indkom omkring 2500 billeder, hvoraf en del (148) er publiceret i nærværende bog. I bogens forord skriver Henry Gran fra Arbejderbevægelsens bibliotek og arkiv, at bogens billeder er repræsentative for den samlede masse, samt at de viser den barske nøgne sandhed; endvidere at de afslører en rystende vurdering af mennesker som middel til opnåelse af profit i kapitalens tjeneste.

Denne opfattelse har ringe dækning i billederne, der i stort tal viser velnærede og til dels smilende mennesker stillet op til fotografering; hermed være ikke sagt, at alle arbejdspladserne synes lige tiltalende, men det er de såmænd heller ikke i dag. På baggrund af Grans skarpe salut kunne man have forventet nogle mere faste redaktionsprincipper; hvad skal f. eks. et fredeligt billede fra Kunstakademiet, hvor Sigurd Swane leder undervisningen for et hold arkitekter, i denne sammenhæng? Og er det virkelig en systue, man ser på Bogensebilledet på s. 19? Det ligner mere en syklub. Sådan kunne der nævnes en del eksempler; men selve billederne

er der ikke noget i vejen med. Et detailstudium kan nok lønne sig for museumsfolk, og for den historisk interesserede er det altid morsomt at se gamle billeder.

Ib Gejl

Per Eilstrup og Nils Eric Boesgaard: *Fjernt fra Danmark. Billeder fra vore Tropekolonier, Slavehandel og Kinafart.* (Lademann, 1974). 248 s.

Til brug for ovenstående billedværk har de to journalister, der har forfattet det, hentet materiale i en lang række arkiver, biblioteker, museer og samlinger i Danmark, Norge, Sverige og England. På grund af det omfattende og svært tilgængelige billedmateriale, der her er samlet, vil bogen være nyttig for enhver, der beskæftiger sig med dansk og europæisk ekspansionshistorie. Udgiverne har valgt for størstedelens vedkommende at gengive billederne i farver; i hvert fald i et par tilfælde (f. eks. s. 106 f. og s. 182) ville de sikkert have stået sig bedre ved at have brugt sort og hvidt i stedet. En overskuelig indholdsfortegnelse samt person- og skibsregister gør det muligt relativt let at finde rundt i bogen, der i hovedprincippet er ordnet kronologisk. Af stor værdi er også en fortegnelse over, hvorfra de enkelte billedkilder er hentet; hertil kommer endvidere en litteraturliste. Til bogen har museumsdirektør, dr. phil. Henning Henningsen fra Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg skrevet et forord om Danmark og den tredje verden fra opdagelsernes tid og til i dag. Derimod er selve teksten til de enkelte billeder skrevet af de to journalister.

Det sidste er bogens svageste del.